

שלושה ימים בדרכים: תלאותיו של נהג מוניות

קפת את המחסום. חייל-ים עצרו אותנו ולקחו מאיתנו את המפתחות ותעודות הזהות. הם ערכו חיפושים על גופנו ובתוך המכוניות ותיחקרו או-תנו. בסוף הם נתנו לנו חצי בקבוק מים והורו לנו להשאר במקום עד למחר. הם נעלו את הטל-פונים שלי ושל עבדאללה במכוניות והכלו. למרות שהיו לעבדאללה מפתחות נוספים למכונית שלו, לא נכנסו אליה. פחדנו שאם נכנס למכוניות הם לא יחזירו לנו את המפתחות ואת תעודות הזהות כשי-חזרו.

י"א אכלנו כלום כל היום. בלילה התרחקנו מהמכו-ניות ונשכבנו מתחת לעץ שהיה באזור. היה לנו קר והיינו רעבים. גם במים שהחייילים נתנו לנו השת-משנו רק כדי להרטיב את הפה. לא הצלחנו לישון כמעט כל הלילה.

יום ו', 16 באוגוסט: "עם הזריחה גילינו שהצמיגים הקדמיים של המונית שלי מנוקבים. שלושה צמיגים בטנדר של עבדאללה היו גם מנוקבים ושמשת המכונית היתה שרוטה. "בסביבות השעה אחת-עשרה, כשהחייילים לא הגיעו, החלטנו לפתוח את המכוניות. לעבדאללה היו מפתחות נוספים ואני נכנסתי מהדלת האחורית, שלא היתה נעולה. הוצא-תי את הטלפון, התקשרתי למשפחה שלי וסיפרתי להם איפה אני. התקשרנו למת"ק הישראלי, שהב-טיחו לעזור. בסביבות חמש אחה"צ, הם הת-קשרו והציעו שנלך למח-סום מעלה אפריים, מרחק של כחצי קילומטר. כשהגענו לשם, החייילים אמרו לנו שהמפתחות ותעודות הזהות לא אצלם ודרשו שנחזור למכוניות." בסביבות עשר בלילה הצ-לחנו הנהגים להשיג את המפתחות מהחייילים, ול-החליף צמיגים. חושייה הגיע הביתה בסביבות אחת וחצי בלילה.

עבד אל-חמיד חושייה, 32, תושב אל-יאמון, הוא נהג מונית. **יום ד', 14 באוגוסט:** בש-עות הבוקר אסף חושייה בג'נין נוסעים שרצו להגיע ליריחו. לאחר שעברו כמה מחסומים הגיעה המונית למחסום אל-חמרא, בו מותר המעבר רק לבעלי אישור מיוחד. חושייה ניסה לעקוף את המחסום אך מכוניתו התקלקלה בשל תנאי הדרך הקשים. לכן, נסע לכפר עקרבא הסמוך, שם תיקן את מוניתו ונשאר ללון. למח-רת בבוקר ביקש לחזור לג'נין.

יום ה', 15 באוגוסט: "ב-שבע בבוקר יצאתי לכיוון ג'נין. כשהגעתי למחסום מעלה אפריים עצרו אותי החייילים. התחננתי שיאפ-שרו לי לעבור במחסום, אך ללא הועיל. חזרתי לעקרבא ונסעתי עם מכ-נית נוספת בדרך עפר שכו-

חיילים הרגו 13 אזרחים בארבעה ימים

פגזי פלאשט, טילים ממסוקים, ירי ממקלעים והרבה "הבעת צער"

חמישה הרוגים. ההתנקשות בטובאס (צילום: רויטרס)

טיל אחר פגע במכונית והרג שלושה אנשים נוספים, בהם שני קטינים. בשני המקרים הביע דובר צה"ל צער על הפגיעה בחפים מפשע. צוות בדיקה של צה"ל קבע כי הנהלים לפי-הם פעלו החייילים היו תקינים. הרג האזרחים הוא חלק ממדיניות מקילה של פתיחה באש. הנהלים, שצה"ל מגדירם כ"תקינים", מתי-רים ירי גם כשלא נשקפת לחיילים סכנת חיים.

שריף אל-הג'ין, 21, שנפצע ברגלו מרסיסים סיפר בעדותו: "נורו מהטנקים שני פגזים. מיד לאחר מכן נשמע ירי אינטנסיבי וצע-קוטיה של אמי פסקו. הבנתי שהיא מתה." **יום שבת, 31 באוגוסט, טובאס:** אחר הצהריים ירו שני מסוקים של צה"ל שלושה טילים בשכונת מגורים בעיירה בנסיון להתנקש בחייו של בכיר בחמאס. אחד הטילים פגע במדרסה והרג שני ילדים.

בתוך ארבעה ימים הרגו חיילי צה"ל 13 אזרחים פלסטינים בארועים שו-נים. להלן ממצאי תחקיר בצלם בנוגע לשניים מהא-רועים.

יום ד', 28 באוגוסט, שיח' עג'לין, רצועת עזה: בשע-ות הלילה פתחו חיילי צה"ל באש על משפחה שלנה בשדה שלה. ארבעה מהם נהרגו. דובר צה"ל טען כי החייילים חששו שמדובר במחבלים. ממצ-אי תחקיר בצלם מראים שצה"ל עשה בארוע שי-מוש באש מקלעים ובפגזי פלאשט, המכילים אלפי חצי מתכת קטנים שמתפ-זרים ומגדילים את הנזק של הפגז. פגזי הפלאשט אינם מאפשרים פגיעה מדוייקת, והשימוש בהם באזור צפוף כמו עזה אינו מאפשר להבחין בין אוכ-לוסיה אזרחית לבין לוח-מים ולפיכך נוגד את הור-אות המשפט הבינלאומי.

קרובי משפחה של חשוד גורשו לרצועה

בית המשפט קבע כי שיקול ההרתעה אינו יכול להוות בסיס לגירוש וכי צו יהיה חוקי רק כשהאדם נגדו הוצא הצו מסכן את ביטחון המדינה והוצאת הצו תמנע את הסכנה. בדיון על גירושם של האחים עג'ורי, לא העלתה המדינה כל טענה בנוגע לסכנה עתידית הנשקפת מהם. גירוש זה מנוגד להוראות המשפט הבינלאומי, האו-סר על גירוש של תושבי שטח כבוש, אלא אם נשקפת מאדם סכנה ממשית או כשהדבר דרוש כדי להגן עליהם. אף אחד מתנאים אלה לא הוכח במקרה זה. אם העותרים ביצעו עבירה, יש להעמידם לדן. הענשת בני משפחה על מעשים שלא ביצעו, רק בשל קירבתם המשפחתית לחשוד, מהווה ענישה קולקטיבית, האסורה אף היא במשפט הבינלאומי.

ישראל גירשה ביום ד' לרצ-ועת עזה שני אחים של חשוד במעורבות בפיוגעים נגד ישר-אלים. השניים, אינתיסאר וכיפאח עג'ורי, הם תושבי מחנה הפליטים עסכר הסמוך לשכם. לאחרונה, החליטה הממש-לה לפגוע בבני משפחות של חשודים במעורבות בפיוגעים ולגרשם מבתיהם. המטרה המוצהרת של צעד זה היא להרתיע פלסטינים שמתכוו-נים לפגוע בישראלים. תחילה ביקשה מערכת הבי-טחון לגרשם אל מחוץ לשט-ח, אולם היועץ המשפטי לממשלה קבע כי צעד זה לא יעמוד במבחן החוק הבינ-לאומי. עם זאת, אישר היו-עץ לגרשם, במגבלות מסוי-מות, מהגדה לרצועת עזה. לאחר הוצאת שלושת הצוו-ים הראשונים, בתחילת או-גוסט, עתרו המועמדים לגי-רוש לבג"ץ כנגד ההחלטה. ביום ג' החלט בג"ץ, כי צה"ל יוכל לגרש שניים מהעותרים.

צה"ל שיבש את פתיחת שנת הלימודים

בעיר שכם איפשר צה"ל את הלימודים ליום אחד בלבד. העוצר מעל לעיר הוסר בשבת, יומה הראשון של שנת הלימודים, אך הוטל מחדש ביום א' והשבית מלימודים כ-20,000 תלמידים. בבית פוריכ ארבעה בתי ספר, בהם כמאה מורים, מבית פוריכ ומהכפרים באזור שכם, המלמדים למעלה מ-2,800 תלמידים. בתי הספר בעיירה נפתחו החדש, אולם "ההערכות המוגברת במחסומים ובקי-ודות הרגישות", כדברי דובר צה"ל, מנעה ממורים הגרים מחוץ לעיירה להגיע למקום עבודתם. ב-2 בספ-טמבר, למשל, נעדרו מבתי הספר כשבעים מתוך כמאה מורים. הפגיעה במערכת החינוך הפלסטינית באמצעות הגב-לות על התנועה, מהווה הפרה של אמנת ג'ינה הרביעית ושל הזכות לחי-נוך, המעוגנת במשפט הבינלאומי.

בשבוע שעבר הודיע דובר צה"ל על פתיחת שנת הלימודים בשטחים: "שנת הלימודים בגני הילדים ובתי הספר באזור יהודה ושומרון ורצועת עזה נפתחה היום באופן תקין, ונרשמה נוכחות גבוהה של מורים ותלמידים. בעיר ג'נין לא התקיימו הלימו-דים עקב המצב הבטחוני בעיר, כך גם בשטח H2 בחברון." עוד דיווח דובר צה"ל כי "ההערכות תוג-ברה במחסומים ובנקודות הרגישות, בכך נמנע חיכוך והתאפשרה תנועה חופ-שית ותקינה של תלמידים ומורים מהערים והכפרים לבתי הספר ובחזרה." בנוסף להשבת הלימודים בעיר ג'נין, השבית צה"ל את הלימודים גם במחנה הפליטים שלה. 21 בתי ספר בג'נין, בהם לומדים כ-11,000 תלמידים, וכשל-ושים בתי ספר בשטח H2 בחברון, כהם לומדים כ-5,500 תלמידים הושב-ו תו מלימודים.